

Torpa
Bleckaryds socken
Bleckaryd +

4295 LUND'S UNIVERSITET'S
FOLKOMINNESSAMM.

Reportering af den 11 maj 1718 (Torpa
mfl. Bleckaryds invandrings- och handelsför-
1719).

Enligt detta givit åldermannens bekräftelse
från mabo till mabo och enbyggde stedde
markini dag. Om någon ville föra sig från
nyorten gifte för hell hemman i minna öf,
för å-tio hemman i minna öf. "Kan inte
ingen annan skall haft mabo om rann-
mannskarta byggnader".

✓ 80

Hopen by,
Blentorpss sn. Torsås h.d.

4295

2

Agrunds skola den 27-11-24.

JUNIOR UNIVERSITETET
FÖR NATURVETENSKAPEN

Tack för ditt meddelande!

Vi, här å jag, har nu försökt att
ta i hopp migst lite.

Den av byarna i Blentorps
församling, som ligger oss nära -
med, är Hjelö, och består om-
mira av 8 gamla stora gårdar.
Dessa tillhör från många år sedan har
byn haft svar sitt horn, men
som är det borta. Huvudet byn
ägt några av de andra prakturna
du nämner, har ingen rida på.

Hornet var av en levig, således
nogat konstgjort sidan. Läng-
den på det omkring 45 cm.

Nagon egentlig användning
av hornet har inte förekommit
på de sista 50-åren. Dock har

har varit s. h. hornspillen sills
för en 10-15 år sedan. Ett av
bygmannen hade hornet och
gjorde gillet utan att ha titeln
alderman. Vid Märtensdagstid
möts gillet och hornet över-
gick till oragon aman av byga-
mannen. Sa tillgick det väl
även i gamla tider.

På hornet har finnas många
namn, vilka ~~finnes~~ aldermannen
i fyra tider satit brama in i
det. Anvärdningen av hornet
förflyttar sig från tiden, har väl varit den-
samma här, som på andra
platser. Ex. När ett djur brot-
tig ut ur inkägnaden, skulle
aldermannen sammankalla bon-
derna i byn. Den bonde, som äg-
de djuret, blev då ålagd böter.

Dessa bestod vanligen uti att han
läjde de andra på ett pris av den
sidens spritdrycker. Dock kände
det handa att han måste bota
med pengar, och längre myndi
var jo dater. Dånn skulle äldre
mannen sammanträcka legmannen
för att rädgå om genomsättning
leben m. m. Rättsläggningarna hölls
vanligen hos äldermannen.

Ja, du Bengt, om vad jag inte mer
om den sakern. Det är just inte
rycket, men kanske det kan bli
ett litet till släckern. På förhand
"Tack" för avhandlingen. Skall bli
roligt att läsa den. Tacka hemsid
den. Välkommen hit om än gång
när jag är hemma. Hållningar
till dig och de dina från
mig, far och

Ester

Torna
Bröderups om
Lummars I

4295

5

Regalager finns här. Nu byggs äldermann vid torget, men för tillfället vid Mårmen-dalsvägen, innan man hittat rörelsebrott. Äldermannen är dock ej ännu sätts i ordning. Gitter varade ej i flera dagar. Den nye äldermannen följdes hem. Fanns ingen vro med. Bl. a. vandrades administratör till Lulea. Bygg hände brunn med väg till den svenska kungens grusväg. Dåta vro har följt äldermannen.

BG-33

Torna
Bröderups om
Lummars II

4295

6

Dåta, brunnsvad, med fältöde torar.
D. c:a 35 cm, br. 20, h. c:a 12 cm.

BG-34

Trolla
Bonderups m.
Dannarp

4295

7

Bryns gamla kopparkur innehånd.
Koppar kur af koppar.

(F)

BB-33

Trolla
Bonderups m.
Önnelöf

4295

8

Brynlager finns här. Bryn äger
grustag, trälör och skotsplock. Äldermann bryns
Måndag och systeran går från nummer
till nummer. Uppäende äldermannen
går gillet med högt lämm, sopan, gäs,
grävärtskator, grävärtskator, rönnodder, läng-
pipor (det var inte många som rökte).
Somliga hade knif och kniv med sig. Det
var bara män som med. Äldermannen har
15 år. Pr är i arvode. Bristmär finns och
finns ej. Bryn härla och horn följer älder

Torna

Bromderups m.

Önnestad^{II}

mamma. I lädern bryr papprar.

4295

9

Meddelare: Bromderups Måns
Karlsson, 89 år, f. i byn.

BBG-33

Torna

Bromderups m.

Önnestad^{III}

Door of Kyrkan.

4295

10

BBG-33

Torna
Bonderups m.
Örnedjöf

Nylända

4295

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

11

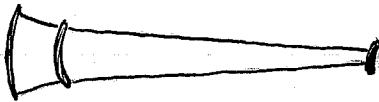
88-23-

Torna
Dalby m
Dalby Norrejör

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

4295

Bopark.

88

Torna
Dalby m
Dalby Söndrejor

4295

13

Ombyte af älderman Märknesdag.
Kvinor med på gitter där det hänger på
pepparrör, sopor, gissar, häxor, grävare -
hakor, längspigor (varin lämades samman),
och rommardag. På matten följes den nye
äldermannen hem.

Sammankomstning förra medelat
blåsning i kroppar, senare genom om-
gängsskrif. Samling i skolan. Nytt blad
lägg lälla med utgångskort.

Meddelse: 87-åriga bonden Juss Kullarsson,
f. i byn. 188-33

Torna
Dalby m
Sjötorp

4295

14

Ombyte af älderman vid Märkne.
där af kroppar.

186-

Torna

Egoträda överlävs s.

Kumlebygd

4295

15

Hädermannasystemet gick var på byggnationen och bytte innehavare på ett gille.
Till sammankomsttiden närvarade hädermannen
herrn.

Nedsl. Gösta Jönsson
Kumlebygd

886

Torna

Fjällor

Ömmerup

4295

16

Y Kult. Min. om byggn(?) af
näpver.

889

Irena
Julie m
Julie +

4295

17

Ovule of *idiermannii* Neddle Mikkos-
dag. Immature propagule fig c:a 60 in
redass. (H.M.)

Aida.

BB-33

Torna
Färdie m
Färdie +

4295

LUND'S UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

18

Regeringens af 1832
Regeringens af 1854. Enligt denna bytes
ålderman den 10 november till sammankallning
mer genom order. Vägpräntning den 25 juli.

086

Torna
Söderlås m
Söderlås +

4295

LUND'S UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

19

Kopparlås, rabb, d. 68 mm.

086

Torna
Färdie m
Färdie +

4295

LUND'S UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

18

Kopplingning af år 1832

Kopplingning af år 1854. Enligt denna bygde
ålderman den 10 november vte sammankallning
her gevisor order. Väggranskning den 25 juli. 1.

380

Torna
Gödelöfs m
Gödelöf +

4295

LUND'S UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

19

Kopparlur, ralz, d. 68 cm.

380

Forsa

Gödelövs an

Kyrkogården

4295

STOCKHOLMS UNIVERSITET
FÖR NATURVETENSKAPEN

20

Åldermannspille var alltid vid Kyrk-
gården i Gödelöva (2 febr.), där man hoppade åldermann.
Man hade en byggnad upförd, som man
gjort själv (NM.)

Forsa

Jammarlundas an

Jammarlundas +

4295

21

Ombygge av åldermann vid Marstrandet.

BG-33

Torna
Härdeberga m.
Fjälking

4295

22

Ett litet 72-åriga banden Nils Nilsson
ingetvings hämtat.

Torna
Härdeberga m.
Härdeberga +

4295

23

Ett litet 72-åriga banden Nils Nilsson
ingetvings hämtat.

BG-33

Torna
Norrbyvalla norr
Tygelsjö

4295

24

Enligt 72-åriga brudens Vita Vilsons sagan
läng hänt.

Torna
Kelleruds norr
Kelleruds +

4295

LUND S UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

25

Härrommen byggs vid Härrörendaholm,
och där var det gille hos den ägande.
Byn hade också hittat som borg. I bor-
met befinner sig enklar i min räger-
mans häromd, och detta stodde fram
tydligt. Härrörendaholmen plus
jag omkring mig är sedan.

Reprisen som jag vann för mytro-
gårdsmålningarna gjordes vid vägvaltagningen
för att här är sedan till vägborset
Västervik - Dalby - Reprise där den nyårs
lags i näckra markyrar. (den låg förr

Torna

4295

Källorhals m II
Källorad +

LUNDs UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

26

med sin plana yta av par som över mar-
ken). Den sätter dessutom diameter
växlar mellan 1:25 och 2:10 meter.

Meddelse: 72: orska kyrkbrädde-
ren Per Pettersson, f. i byn.

B6-33

Torna

4295

LUNDs UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

27

Dackalänga m

Dackalänga +

enligt beprovnings af år 1813:

"Enligt Konungens Krigs Befolkningssupravide-
kungrörelse af d 9 november 1811 shall thi
hvarje församling en älder eller ordnings man
ärigen tillträds, hvilket ombyte här sker
vid Mannmärsordningen för att undervisa
undervisa all reda vid dera antyren
vidermannsordslan gillt näst om. Sam-
ma befolkning genom manlig till styrke han-
ning. Det nämna ildermannsordet var för
25-30 år sedan.

B6-3

Torna
dackalänga m II
dackalänga + III
Rallt tryggarlur.

4295

28

B80

Torna
dackalänga m
dackalänga + III
därla af jär, läng, med fällverk,
hörmens svinrade, daterad 1787.

4295

29

B80

Torpa

J. Räby m

J. Räby +

4295

LUND'S UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

30

1787-1846.

I dandarkrav "J. Räby byartriv"

B6

Torpa

J. Sandby m

Flyinge

4295

LUND'S UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

31

död af kropssår.
Omkomne af åldermann den 25 mars.

B6-33

Tärna
S. Sandby m
Ryd

4295

HEDVED UNIVERSITET
POLARFORSKNINGSAKADEMIE

32

Ungersking häckar enligt breddens dimidjars.

880-33

Tärna
S. Sandby m
Strömberga

4295

HEDVED UNIVERSITET
POLARFORSKNINGSAKADEMIE

33

Ungersking häckar enligt breddens dimidjars.

880-33

Torna
S. Sandby m
Härup

4295

34

Vägen längs härdet omigt borden Lindfors.

Bl-33

Torna
Siljakra m
Siljakra + ?

4295

35

Bambyxa af äldermann spredde vid
Närvändanid. Bygts lida finns nu hos bror-
mannatorp. Jön Jönsson.

Maddelare: Bonden Per Hössen
Ji byg

Bl-33

Torna

Silfårra m

Silfårra ^{II}

4295

36

Bopläda med fjälllock. Vackerad!

d. o:a 75cm, br. o:a 30cm, h. o:a 15cm.

38-35

Torna

Vallkårra m

Vallkårra +

4295

37

✓ Kull. Nura. Om ildernas område

(???)

38

Torna

Vallkärra m

Vallkärra +

4295

LUNDs UNIVERSITETS
BIBLIOTHEKESARKIV

38

Reproduktion från 1766 i Landsarkivet. —
ädermannens postlär upptill från mabo till mabo.
ädermannen är ej i af löperna. Sam-
mantalning "ärjer mabo ett horn."
1825 började ädermannen den i "mibus."

B6a

Torna

Vallkärra m

Vallkärrakvarn

4295

LUNDs UNIVERSITETS
BIBLIOTHEKESARKIV

39

Kopparstuv och läda med jummit.

Hypoth. J. d. Vallkärra postlär
Häringby

B6-3,

Torna
Väveröds m
Väveröd +

4295

LUND'S UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

40

Enligt byordning af 1689 (jst i N.M.)
hölls äldermanen en gång om året. Hvarje
söndag bestyrkade äldermannen m.fl.
gårdsgärdar. Äldermanen bestyrkades härigen
om året. Själva gärd omkring den som
ej ville vara älderman fick föra en tunna
fj och ändå vara. Äldermannen skulle
"lämna hata i korset".

Enligt byordning 1743 varo byggmän
med äldermanen under en tid som marknaden
deras hemmans marken. Ombygga vid
Philippi Jacobi dag eller Allhelgonadag eller

Torna
Väveröds m
Väveröd +
Bidadera

4295

LUND'S UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

41

Den 9 oktober - Gångning. (N.M.)

BB

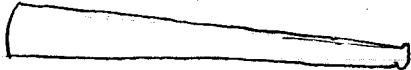
Torna
Väderöds m
Väderöd + ^{III}

4295

42

Rydlar

LUNDs UNIVERSITETS
FOLKMINSKESARKIV

Torna
Väderöds m
Väderöd + ^{IV}

4295

43

Från Rydlar. Fällor, hängja. Datera
de 1815.

LUNDs UNIVERSITETS
FOLKMINSKESARKIV

880